

Visa mig dina glasögon och jag ska säga vem du är!

■ För många år sedan gick jag en kortare tv-kurs på Dramatiska Institutet i Stockholm.

Vår lärare i dramaturgi – det vill säga det som vi på vanlig svenska skulle kalla konsten att berätta en historia – lotsade oss igenom en mängd olika gamla filmer och tv-program för att vi bättre skulle kunna förstå vad vi egentligen såg.

Hans övertygelse var att människors yttre, framför allt deras val av glasögon var en avspeglning av deras personlighet och samhällsyn.

Mannen hade själv inga glasögon alls. Men han hade tidigare varit optiker så vi förstod att han talade med stor erfarenhet.

Därför satt vi timme efter timme och tittade på olika skådespelares, nyhetsuppläsares och hallåors glasögon. Ni kan inte ana vad man kan lära sig om människor genom att studera bågarnas form, färg och storlek. Och vi tyckte efter ett tag att vi hade fått själva nyckeln till film- och tv-mediet i vår hand, att en kunskap som länge varit förborgad hade uppenbarats för oss.

■ Några år senare träffade jag en trevlig kvinna på en fest. När jag såg hennes djärvt bakåtsvepta bågar förstod jag att vi hade mycket att tala om. Och när det efter en stund visade sig att hon jobbade i en glasögonaffär tog jag mod till mig och sa:

– Jag har förstått att optiker brukar vara intresserade av film. Vad sägs om en kväll med några gamla sevärd film?

Kvinnan, som verkade förstå precis vad jag var ute efter, svarade snabbt:

– Ja, varför inte. Det vore trevligt!

Men när jag sedan började diskutera vad avsaknaden av glasögon i Ingmar Bergmans "Det sjunde inseglet" kunde betyda, såg hon märkligt förvånad ut, och jag fann mig plötsligt stående ensam med mitt glas i handen.

■ Under några andra lektioner på tv-kursen var ämnet: Idrott i tv. Vår dramaturgilärare visade

sig då inte bara vara optiker, utan också en klar-synt politisk analytiker.

Här var hans första tes, som jag sedan dess alltid bär med mig i min ideologiska kappsäck, att alla fotbollssändningar i tv avspeglar producentens klasstillhörighet. Och hans andra tes var – eftersom alla fotbollssändningar i princip ser likadana ut – att alla sportproducenter hör hemma i överklassen.

Vi var självklart mycket imponerade över hans träffsäkra påståenden och undrade hur han kommit fram till sådana insikter.

– Jo, sade vår lärare, det ser man enkelt! Hade någon med arbetarklassbakgrund producerat fotbollssändningen, så hade ju kameran varit placerad på de billiga ståplatserna bakom något av målen.

– Ja, men på de dyrare sittplatserna i mitten ser man ju bättre, invände vi. Hade alla haft råd så hade de ju valt att sitta där; varför ska de inte då få göra det i tv?

– Var inte så säker på det, invände vår lärare. Har ni aldrig sett tennis på tv, där står ju kameran alltid på ena kortsidan, bakom ett av målen!

■ Jag har ännu inte haft möjlighet att omsätta hans teorier i praktiken. Men jag ser framför mig hur jag kommer att revolutionera en hel bransch med billiga produktioner, ett slags dogma-tv, med direktsändning från en rörlig handkamera på nedre ståplats.

Det förvånar mig att min optiske lärare hittills talat för döva öron. Varför har ingen nappat på idén att nå den breda publiken och göra fotboll till mer än en sport för överklassen?

LARS NETTERFORS

lars@netterfors.se

• Publicerad i **Göteborgs-Posten** i juni 2002.